

El corrector imperfecte

Quants cops heu escrit un document a l'ordinador i el programa us ha marcat una combinació de pronoms que és correcta? O, a l'inrevés, heu deixat una construcció que pensàveu que era correcta perquè no us la marcava i era un calc del castellà? I és que els correctors automàtics no són perfectes (sortosament!) i no tothom pot tenir a mà un filòleg per preguntar-li per què el corrector et marca "comprar-se'n" i no "comprar-se'l".

Per detectar aquelles construccions incorrectes que ens poden passar inadvertides quan escrivim en suport digital, el Servei de Publicacions de la UAB acaba de publicar *Allò que el corrector s'endugué*, de Daniel Casals, Anna M. Torrent i Margarida Bassols. Segons expliquen els autors, el llibre és una mena de "manual d'autoajuda", perquè "vol facilitar, de la manera més sintètica i eficaç possible, la resolució de dub-

Sabíeu que...

Els correctors automàtics marquen alguns compostos, combinacions pronominals, neologismes que estan ben formats i, en canvi, no detecten quan no s'apostrofa una paraula o es deixa un diacrític sense accentuar.

tes lingüístics". El llibre tracta els temes en què els usuaris acostumen a tenir més problemes i ofereix, a més, uns exercicis per ajudar a resoldre aquestes qüestions.

De sintaxi s'explica el controvertit ús de *ser* i *estar* i les preposicions *per* i *per a*, i altres usos que no detecten els correctors automàtics, com ara l'ús de la preposició *a* davant del complement directe, un ús que en català és correcte en poques ocasions. Tampoc detecta quan es fa un mal ús dels temps verbals, com ara el gerundi de posterioritat ("Va engegar la moto *arrencant* a tota velocitat") ni quan es prescindeix dels pronoms *en* i *hi*, una tendència que va en augment.

Pel que fa al lèxic, el corrector tampoc percep algunes interferències del castellà en estructures que no són pròpies de la llengua, com ara "se m'ha caigut la goma".

Un consell: no confieu cegament en el corrector, i quan dubteu a l'hora d'escriure una paraula, cerqueu-la als valuosos recursos en línia que tenim a l'abast, com ara l'Optimot o l'Ésadir, o bé tingueu ben a prop *Allò que el corrector s'endugué*. *

Humor al calendari

Apart del calendari Pompeu Fabra 2018, que tenen alguns lectors d'aquesta secció, hi ha un altre calendari que deuen tenir molts altres lectors: és el calendari bloc de Top-on-Pot. Jo l'he vist penjat a la paret, tot i que és petit, i també dret sobre la taula gràcies a un suport que porta de fàbrica. Abans era en blanc i negre i, per primera vegada el 2018, és en color.

Cada dia s'hi arrenca un full, que conté informacions variades. Els dilluns hi ha anuncis antics, els dimarts hi ha etimologia, els dimecres hi ha citacions i frases fetes, els divendres hi ha consells de cuina, els dissabtes hi ha entreteniments diversos (mots encruats, sopes de lletres, seqüències), els diumenges hi ha curiositats (per exemple: "Quina ciutat catalana té dues catedrals?"). I els dijous què s'hi explica? És el dia de l'humor.

Recordo l'acudit del 4 de gener: un home es troba amb el president de la Societat Protectora d'Animals. "M'ha tractat com un gos", exclama. "Com un gos!?", salta l'altre. "Sí, amb extrema amabilitat." Em vaig apuntar el del 18 de gener: una mestra pregunta a l'alumne quant és 7 x 8. "Va, ràpid!". L'alumne diu 118. La mestra es desespera, els ulls com taronges. L'alumne es defensa: "Vostè m'ha demanat ràpida, no precisió". L'acudit d'aquest dijous, 15 de febrer, també passa en una escola: "Pere, digue'm una paraula que contingui la lletra A". I el Pere va i diu rellotge. El professor repassa mentalment les lletres del rellotge, una per

una, fins que fa una ganyota: "Però on veus la A!?". "Jo?, mmm, a l'agulla...".

L'humor del calendari m'ha portat a buscar piulades que volen fer (som)riure partint d'algun joc de paraules. Hi ha perfils especialitzats en humor lingüístic. Deixin-me transcriure un parell d'acudits lingüístics en contextos mèdics.

Una urgència: "Hi ha cap doctor a la sala?", demana un home esverat. "Jo soc doctor. Què us passa?", s'alça al fons un perfil curiós, barba de quatre dies, un llibre obert a la mà. "Un infart!". "Ah", diu el doctor tot tranquil, "jo soc doctor en filologia anglesa". "Es morirà!, es morirà...!", crida l'altre. El doctor ho té clar: "He is going to die, he is going to die...".

Una donació de sang: "Necessitem sang. Fes una donació de sang!". El donant arriba i, content, adverteix: "Jo soc zero positiu". Pausa. L'infermer remuga: "Doncs que malament. Aquí s'ha de venir molt, molt positiu, amb ganes d'animar".

Tornant al calendari Fabra 2018, Jordi Manent hi té una presència al mes de febrer: ara fa un any, el dia 18 de febrer del 2017 Manent va llegir a Prada una conferència de Fabra a l'exili. Però ahir mateix, 17 de febrer del 2018, hi va tornar amb motiu de l'Any Fabra. És un intercanvi de números entrelaçat. Per cert, demà-passat farà 150 anys justos del naixement del seny ordenador de la llengua catalana i 100 de la publicació de la Gramàtica catalana. L'endemà s'inaugurarà oficialment l'Any Fabra al Teatre Zorrilla de Badalona. *

"Jo soc zero positiu." "Doncs que malament. Aquí s'ha de venir molt, molt positiu."
MARINA MARTINEZ